

Sagen, som man maatte ønske hos den Minister, der vilde paatage sig at gennemføre en saa storartet Reform som den, hvorom der her er Spørgsmaal. Det forekommer mig, at derefter kan intet Dieblik være mindre heldig valgt til at sætte denne Sag i Bevægelse end det nuværende, forsaavidt man ikke vil bruge denne Sag til mulig at fremkalde en Forandring i Justitsministerens Person.

Dette var een Betragtning, men der er andre Omstændigheder, som jeg ogsaa maa dvæle noget ved. Den ærede Forslagsstiller bemærkede, at han ikke vilde gaae nærmere ind paa de finansielle Spørgsmaal, at det egentlig mere var de andre Love, som han har forelagt i Forbindelse med dette Lovforslag, der havde finantiel Betydning. Det er imidlertid ganske vist, at Rævningsloven vil ikke kunne gennemføres, uden at der træffes forskellige Foranstaltninger, og det Foranstaltninger, der ville kræve Pengeoffre. Hvor store disse Pengeoffre ville blive, er det ikke let allerede nu at have nogen bestemt Mening om; det forekommer mig imidlertid, at det maatte anses for meget ønskeligt for Lovgivningsmagten at have nogen Forestilling om disse Omkostninger. Jeg siger, at ogsaa i denne Henseende er det ikke gjort med, at man gennem Love udtaler de almindelige Principer, eller giver visse Bestemmelser, der directe føres ud i Livet. Det kommer an paa Maaden, hvorpaa Gjennemførelsen i Livet skeer, og ligesaa vist som det er min Mening, at Rævningsinstitutionen kan, naar den bliver gennemført efter moden Overveelse, med Kjærlighed og Forstandighed, komme til at virke og blive til Betsignelse, saaledes som den ærede Forslagsstiller saa sikkert haaber og venter, ligesaa vist mener jeg ogsaa, at man kan indføre Rævningsvæsenet her i Landet paa en saadan Maade, at man vilde faae ganske andre Resultater ud deraf end dem, man venter og ønsker. Rævningsinstitutionen maa føres ud i Livet ikke blot efter moden Overveelse, men ogsaa paa en saadan Maade, at den fra sin første Begyndelse modtages fra Befolkningens Side med Kjærlighed og Respekt. Mangler nogen af disse to Betingelser, vil Rævningsinstitutionen slynges hen, og jeg troer, at den da vil nedbryde vor criminelle

Retspleie istedetfor at opbygge den. — Den ærede Forslagsstiller henviste fremdeles til, at navnlig et Medlem af et tidligere Udvalg stærkt havde taget Ordet for, at man burde sætte denne Reform i Forbindelse med en Reform af den civile Retspleie. Det Medlem, hvortil han sigtede, var just ikke mig; imidlertid har jeg for mit Vedkommende altid haft en Forestilling om, at det dog maaskee vilde være ganske rigtigt at sætte denne Reform i Forbindelse med en Reform af den civile Retspleie, og jeg vil sige til, at jo mere jeg har haft Leilighed til at tænke over disse Forhold, desto mere er jeg kommen til den Overbeviisning, at der er ligesaa stor og paatrængende Opfordring til at reformere den civile Retspleie som til at reformere den criminelle. Man vil maaskee tillade mig at gjøre en Bemærkning her af en noget personlig Natur. Det er nu snart 7 Aar siden, man skabte en Ret, Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, der skulde have væsentlig Betydning i en dobbelt Henseende, for det første fordi man der for første Gang gjorde Forsøget med at tænde en Ret væsentlig af ikke retslærde Dommere, og dernæst fordi man for første Gang indførte en mundtlig Retsforhandling udenfor den, der finder Sted ved Landets øverste Domstol. Jeg vil ikke lægge Skjul paa, at jeg for mit Vedkommende, som det var Tilfældet med mange og maaskee med de allerfleste Jurister, som havde haft Leilighed til at tage Deel i det praktiske Liv, med en vis Engstelse gik til dette Forsøg; jeg lagde heller ikke i sin Tid Skjul derpaa, men udtalte min Tvivl her, ligesom jeg havde gjort det i den Betænkning, jeg som Medlem af en af Overretterne havde Leilighed til at afgive over Sagen. Det er ganske vist, at denne Institution fra Begyndelsen af mødte megen Tvivl, ja, jeg tør maaskee endog saa sige nogen Ugunst fra forskellige Sider. Reten derfor er det maaskee ikke uden al Betydning, naar jeg siger, at disse 6—7 Aar, som ere hengaaede siden den Tid, have mere og mere bestyrket den Forhaabning hos mig, at det dog lader sig gjøre at reformere den civile Retspleie, navnlig i den Retning, at man indfører Mundtlighedens Princip. Dette har saameget mere at betyde, fordi, som jeg